

“A nivell mundial, la bufa artística és molt més gran que la immobiliària”

L'any 1964 Vicent Madramany va comprar un *heras* i un *boix*. Aquests dos quadres van ser l'embrió de la seua col·lecció d'art contemporani. Una col·lecció que s'ha visibilitzat aquesta tardor quan Madramany i alguns dels seus socis s'han plantat amb vora cinquanta obres d'Artur Heras a la fundació Chirivella Soriano de València. Ara Madramany, un dels fundadors d'Anecoop, està jubilat i dirigeix el seu somni: el Museu d'Art Contemporani de Perpinyà, que va obrir en un antic magatzem de fruita. El va batejar amb el dalinià nom d'“A cent metres del centre del món”. Quan l'entrevistem, les dues plantes del museu les ocupa “Crowds”, l'exposició de Joan Genovés que provoca un gran impacte als visitants. Ens comenta que algunes persones hi han tornat fins a tres vegades per copsar els moviments dels homes menuts que van i vénen i fugen. Madramany parla amb tanta passió del cooperativisme com de l'art i ajunta totes dues coses. Aquesta és la fórmula que intenta implantar: crear una cooperativa de col·leccionistes per bastir un repertori més gran i més important.

—Vós sou un dels fundadors d'ANECOOP, una de les grans cooperatives agrícoles del País. Per què decidíu instal·lar-vos a Perpinyà?

—Va ser el 1979 i per raons de treball. En aquell moment encara no estàvem dins Europa, encara hi havia frontera. Si obríem una seu de la cooperativa ací podríem distribuir millor els productes que venien del sud.

—Quan arribeu a Perpinyà ja portàveu dins el cuquet de l'art.

—Un poc, sí. El 1964 jo compre el primer quadre d'Heras i el primer quadre de Boix. I després, a un ritme desigual,

Vicent Madramany (l'Alcúdia, 1946) dirigeix el Centre d'Art Contemporani de Perpinyà que va fundar l'any 2004. És, a més, un dels grans col·leccionistes del país i està entestat a traslladar al món de l'art els principis del cooperativisme.

en funció de les circumstàncies, continueu sense parar fins avui.

—Per què aquests dos pintors?

—Perquè eren amics i, a més, eren pintors en la vàlua dels quals jo creia.

—Com es pot saber quan algú que comença val la pena?

—És qüestió d'ull, que diuen. Si a tu t'interessa el cinema i vas sovint al cinema, el més fàcil és que si tens una mica de sensibilitat prompte descobriques el que és un bon film i un film menys bo. No tots els films són iguals. Amb la pintura passa el mateix. Si en veus moltes i tens sensibilitat, quan et trobes davant d'una gran obra, no et passa desapercebuda.

—Els anys seixanta del segle passat, que és quan vós comenceu a educar aquest ull que dieu, hi havia una certa eferescència en el món de l'art. Eren temps de canvis.

—Als anys seixanta, a més de canvis i revoltes socials a tot arreu, hi ha, en el món de l'art, una petita revolució després de molts anys d'informalisme, d'abstracte. A Amèrica, a Europa hi ha intents de crear una figuració nova. A Amèrica, a Anglaterra, a Espanya es diu Pop-art. Encara que després a València es parla de la crònica de la realitat, o a París es parla de la *figuration narrative*... és un moviment que recupera i introdueix noves formes de figuració pertot arreu.

—I ho viviu de prop.

—En aquells anys jo era amic de Manuel Boix des que érem xiquets, de fet, som cosins, però de seguida el Boix se'n va a estudiar a València, i per ell, jo als 16 anys ja coneixia l'Armengol, que en tenia 22, i l'Heras, que en tenia 17, que estaven a l'Escola de Belles Arts. I després conec Miquel Navarro. I a partir del curs 1963-1964 vaig a estudiar a Madrid. I a l'estiu, a partir del 1964, isc a l'estranger. I veig el que està passant per altres llocs. I t'adones que, en aquell moment, a la València dels anys seixanta hi ha una intensa i variada producció que modifica el concepte tradicional de la figuració amb personatges com Genovés, com Heras, Armengol, Boix, com l'Equip Crònica, i com també, en certa manera, l'Equip Realitat, entre altres... En aquell moment, València era puntera.

—Vós comenceu la vostra col·lecció per sensibilitat, per amistat amb els autors... però ara hi ha gent que compra art per motius molt diversos, per omplir les parets de casa, per invertir, per blanquejar diners...

—Hi ha tants tipus de col·leccionisme com maneres de viure. I el col·leccionisme és rar. Hi ha de tot, entre els col·leccionistes. La gent que per prestigi social es compra un quadre; o qui en compra quatre o cinc per moblar la casa, això és una cosa molt freqüent. També hi ha la gent que inverteix, sobretot en els darrers anys perquè és moda, des que existeix diguem-ne l'esperit d'especulació financera d'alguns artistes. Però per a mi, la persona que fa una col·lecció és la que, quan ja no li caben quadres a casa, i ha omplert l'andana, encara continua comprant-ne. I això és sempre per alguna raó.

—I això què és? Té un nom?

—Les raons que mouen certa gent a fer una col·lecció són molt diverses, en

Vicent Madramany, amb un dels mecenes del museu, el també valencià Salvador Pavia.

el meu cas ha sigut sempre pel plaer de fer una bona col·lecció, perquè coneixia artistes que valien la pena, i perquè sabia que triant uns quants quadres podies crear una col·lecció ben feta. És el cas de l'Heras a València. Una exposició com aquesta de la Fundació Chirivella Soriano ha tingut molt d'impacte i ha sorprès i la gent ix d'allí dient "quina col·lecció!". L'Heras és bo sempre. Però és veritat que hem triat una part del bo i millor per a nosaltres. Això ha sigut una sort. En altres artistes ha sigut més complicat.

—Per què?

—A vegades per mala sort. En el cas de l'Armengol dels anys 60-70, o alguns quadres de Boix, per diverses raons i circumstàncies, no arribarem a aconseguir-los. De tota manera també en tenim molts, i molt bons, quadres d'Armengol i de Boix. I de generacions més joves com Chema López, Tania Blanco, Adrià Pina, Santiago Ydanez, etc. I també tenim bons conjunts de quadres d'artistes francesos com Jean Le Gac, Vincent Corpet; holandesos com Pat Andrea i Lucebert; anglesos com Tony Bevan, alemanys com Claudia Busching, entre molts altres.

—Parleu en plural perquè esteu immers en un projecte d'aplicar els criteris del cooperativisme al col·leccionisme d'art. Això és possible?

—En el món cooperatiu és molt fàcil comprendre que, si un té cinc fanecades, un en té 100 i un en té 500 i s'ajunten per comercialitzar els seus productes, hi guanyen tots. I vaig pensar, per què no intentar fer el mateix? Buscar uns altres col·leccionistes i fer una espècie de cooperativa de col·leccionistes i que els quadres que té cada u s'ajunten i els gestionem d'una forma col·lectiva. Si la sensibilitat de diversos col·leccionistes s'ajunta, podem anar fent aquesta bona col·lecció, ser exigents, buscar els quadres bons dels artistes que ens interessen. Aquesta és la idea d'una cooperativa. Ací som una dotzena de socis. Un té 10 quadres, i quatre en tenen un, i l'altre en té set, ho podem fer. I això, malauradament, tampoc no s'ha comprès. A part de l'amic Salvador Pavia, que és valencià i algun valencià més, o l'amic Serge Zaluski i algun francès més, no s'acaba d'entendre completament. Torne a posar la mostra d'Heras a València com a exemple d'exposició col·lectiva.

Allí hi ha una selecció de quaranta-set o quaranta-vuit quadres de la nostra Col·lecció Col·lectiva, dels quals n'hi ha aproximadament trenta-cinc de meus, cinc o sis de Pavia, dos o tres de Jacques Font, un de Serge Zaluski i un altre de Gérard Molins. Ho hem fet entre tots.

—És normal que un sol col·leccionista tinga 40 quadres d'Artur Heras?

—Ja ho crec! No és corrent, però normal, sí. Alguns dels grans noms estan en propietat de poquíssims col·leccionistes. En realitat, d'Heras entre tots en tenim uns setanta. També tenim fons importants d'obra d'altres artistes com Jean Le Gac i Vincent Corpet dels quals entre tots els socis en tenim més de trenta quadres. I el cas d'Armengol, de qui també en tenim més de vint. Però la meua idea no és que això siga una cosa personal i justament a València en quasi tots els articles han parlat de Vicent Madramany i no de Col·lecció Col·lectiva. La idea és insistir que la gent comprega els avantatges d'una cooperativa de col·leccionistes. Jo no vull que parlen de mi. L'ego no el tinc gens desenvolupat per aquest costat.

PRATS I CAMPS

—On rau el plaer del col·leccionista d'art contemporani?

—Tots els vertaders col·leccionistes que conec s'ho passen bé. Hi ha un component passional, sens dubte, en el fet de col·leccionar, i en el plaer que se sent quan entra cada peça nova. Hi ha també un cert plaer de la militància cultural. Defensem una sèrie d'artistes i una forma de comprendre la pintura dins la diversitat de l'art d'avui. És la defensa d'unes opcions estètiques. També en el nostre cas hi ha un component singular, ja que les col·leccions d'artistes que reunim es componen d'obres de gran format. El format gran s'escapa de l'ambient domèstic i queda destinat a formar part d'espais i museus institucionals i això afegeix un valor més, quan la peça és important.

—Poseu èmfasi en el fet de separar el Vicent Madramany col·leccionista del Vicent Madramany director del Centre d'Art Contemporani de Perpinyà.

—Sí. Són dues coses diferents. Ací fem una política de centre d'art contemporani normalitzat. Fem exposicions com fan altres centres. Vam començar d'una manera discreta el 2004. Vam obrir i després vam buscar uns amics per veure si formàvem un grup de mecenes. I és curiós. En el mercat internacional Saint Charles de Perpinyà hi havia en aquella època i, ara encara, un grup de valencians i han sigut ells els qui, proporcionalment, més han comprès el projecte.

—Rebeu ajuts institucionals de l'Estat francès?

—Fins el 2006 estàvem bastant

sols. A finals de 2006 l'Ajuntament de Perpinyà va començar a ajudar-nos. A partir de 2008, la Regió també ens va ajudar un poquet. I la Generalitat Valenciana ens va ajudar des del 2009 fins al 2011. El 2010 vam fer la coproducció de Balbino Giner, que primer es va exposar a Perpinyà i després al Centre del Carme de València. El 2011 fèrem l'exposició de Juan Barberà, que es fa primer a la Fundació Chirivella Soriano i després la portem ací. Ara, amb la crisi, això ha quedat completament adormit i ho notem. El nostre projecte és molt bonic i està molt bé, i la gent ve i encantada, però en fi, encara que el nostre funcionament és barat, ens costa quadrar els números a final de mes.

—Ara hi ha l'exposició de Joan Genovés i després vindrà Boix. Em

fa l'efecte que cuideu prou els artistes valencians.

—Ací hem presentat molts artistes valencians: Genovés. Boix, Heras, Armengol, Adrià Pina, Miquel Navarro, Javier Chapa, Joan Barberà, Horacio Silva, Carolina Ferrer, Ernesto Casero, Tania Blanco, Chema López, Monique Bastians, que és belga però que viu a Xest. Sí, els tenim molt en compte. Calcule que

“Hi ha un component passional, sens dubte, en el fet de col·leccionar”

un terç de la nostra programació és d'artistes que han passat per l'Escola de Sant Carles. A més, estem començant a fer intercanvis i coproduccions per abaratir costos. L'any que ve fem dues exposicions amb la Universitat de València. Una és de Manuel Boix, que al febrer es veurà a València i nosaltres la farem al juny. I en farem una amb l'obra dels últims cinc anys d'Artur Heras. A l'octubre que ve es veurà a València i a Perpinyà la portarem pel gener del 2015.

—Com es veu el País Valencià des de Perpinyà?

—Com s'ha de veure? Com el veieu vosaltres. Pobret. L'han sagnat massa. Les sagnies curaven, antigament era un remei per a molts de mals, però hem sigut un país que ha viscut els darrers vint anys amb una eufòria cega i depredadora i la situació és trista. Però jo crec que això canviarà. La barbaritat ha sigut enorme. És greu perquè tothom, d'alguna manera, hi ha contribuït, a això. Els polítics tenen una part enorme de culpa, però el poble ha seguit, i el poble ha votat. El 1979 vaig deixar una València i una Espanya diferents. Crèiem que començàvem a caminar per un camí nou que no sabíem on ens portava, que estava ple d'esperança, i això, a poc a poc ha anat morint-se. I després, aquests darrers anys, casos de corrupció, i de burrera mental, de falta de visió.

—Aquesta bombolla, també s'ha viscut en l'art? S'ha exagerat molt? No només en preus sinó també en personatges que no són el que semblaven?

—A nivell mundial, sí, indiscutiblement. La bufa artística és per a mi cinquanta vegades més greu que la immobiliària, per tots aquests nous productes *artístico-financers* que estan creant certs grans galeristes.

—A què us referiu quan parleu de “nous productes artístico-financers”?

—No vull parlar malament de ningú. Parlem en positiu. Tinguem en compte els artistes valencians en actiu avui. L'Escola de Belles Arts de València, des que hi entrà Vicent López el 1768 o 1769, ha tret personatges importants en cada generació. I és una llàstima perquè, per una banda, ha sigut una fàbrica d'artistes, però ha tingut un mercat petit, massa petit, per a poder catapultar-los. I la gent que s'ha quedat a València, ha sigut com una trampa. Han pogut viure

una miqueta de la seua pintura, més o menys, però això no els ha donat la carrera que haurien pogut fer fora. Hi ha una dotzena d'artistes de primera categoria a València avui, com a mínim. Que no en siguen dues, de dotzenes. Però bombolla d'artistes valencians, cap ni una. Les obres estan a preus raonables. La relació qualitat-preu dels artistes valencians és una de les millors d'Europa.

—Les autoritats culturals s'han interessat per portar de manera permanent la col·lecció Madramany a València? Veuríeu factible, per exemple, una “Sala Madramany” a l'IVAM?

—Jo acabe la meua carrera de col·leccionista privat el 2004, quan obrim el Centre d'Art a Perpinyà. Des d'aleshores el meu projecte és intentar crear una cooperativa de col·leccionistes que anomenem Col·lecció Col·lectiva, encara que avui siga més un projecte que una realitat. Ja en parlarem d'ací a deu anys, perquè la col·lecció encara ha de créixer. Tenim suficients quadres per a omplir l'IVAM i el centre del Carme, entre tots!

—La pregunta es referia a l'interès de les autoritats que gestionen els museus que vós citeu i altres per tenir tot aquest patrimoni al País Valencià.

—La Col·lecció no és coneguda a València. Aquesta és la primera vegada que se'n mostra una part.

—I no teniu ganes de tornar a València? De crear-hi un Museu d'art Contemporani?

—Ara quan canvie. Quan canvie un poc. A 530 quilòmetres del centre del món, podríem dir-li. La idea hi és. Si hi ha demanda, ja ho veurem. De totes maneres, la idea a la llarga és que sí potser, algun dia, sí. I que la col·lecció estiga unida. A València tenim una cosa que no existeix ací, que és l'entusiasme col·lectiu institucionalitzat, tant a nivell de projectes professionals com lúdics. Allí la gent sempre ens hem ajuntat per fer coses col·lectivament. A València l'entusiasme col·lectiu fa coses inimaginables en altres llocs, com les falles. I en el món empresarial, el cooperativisme ha sigut molt viu, s'ha comprès fa moltes dècades. La gent s'ajuntava en cooperatives i multiplicava la seua força.

Esperança Camps